

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA – BIOLOGIA KLAS V - VIII

Założenia do przedmiotowych zasad oceniania:

Użyteczność

Ocenianie nakierowane jest na wiadomości i umiejętności, których opanowanie przez ucznia pozwala osiągnąć założone cele nauczania.

Wspomaganie procesu uczenia się i nauczania

Ocenianie ma motywować ucznia oraz skłaniać zarówno ucznia, jak i nauczyciela do wyciągania wniosków z dotychczasowej współpracy.

Wielowarunkowość

Proces oceniania stwarza sytuacje, w których każdy uczeń będzie miał możliwość zademonstrowania swojej wiedzy, kreatywności i oryginalności.

Otwartość

Kryteria oceniania są zrozumiałe i jawne, a wyniki – dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Proces oceniania jest otwarty na analizę i weryfikację.

Pewność wnioskowania

Materiał zgromadzony w procesie oceniania gwarantuje pewność co do umiejętności ucznia.

Spójność wewnętrzną

Każdy składnik zasad oceniania jest zgodny ze standardami nauczania, standardami oceniania oraz z programem rozwoju szkoły.

1. **Tygodniowy wymiar godzin:** 1 godzina
2. **Podręczniki obowiązkowe:** „Puls życia” - Podręcznik do biologii do szkoły podstawowej
3. **Zeszyty przedmiotowe:** w kratkę (obowiązkiem każdego ucznia jest posiadanie podręcznika oraz zeszytu przedmiotowego).
4. **Inne pomoce:** encyklopedie oraz czasopisma przyrodnicze, słowniki biologiczne (ewentualnie do korzystania w domu).
5. **Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:**
 - 1) sprawdziany (z całego działu – sprawdza wiadomości i umiejętności przedmiotowe);
 - 2) kartkówka z niewielkich partii materiału (z trzech ostatnich lekcji);
 - 3) odpowiedzi ustne (z bieżącego materiału);
 - 4) praca domowa;
 - 5) prace długoterminowa;
 - 6) praca na lekcji;
 - 7) aktywność na lekcji;
 - 8) inne (prezentacje, plakaty, referaty);
 - 9) sprawdziany roczne;
 - 10) wyróżnienie w konkursach.
6. **Formy i częstotliwość sprawdzania umiejętności:**

Prace pisemne w klasie			
Forma	Zakres treści nauczania	Częstotliwość	Zasady przeprowadzania
Sprawdziany (1 h lekcyjna)	jeden dział obszerny lub dwa mniejsze działy	przy 1 h tygodniowo trzy prace klasowe w półroczu	<ul style="list-style-type: none"> • zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem • informacja o sprawdzianie zanotowana wcześniej w terminarzu • sprawdzian poprzedza powtórzenie materiału nauczania • sprawdziany są obowiązkowe
Kartkówki (10 min)	materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji	przy 1 h tygodniowo cztery kartkówki w półroczu	<ul style="list-style-type: none"> • niezapowiedziane
Prace pisemne w domu			
Pisemne prace domowe	materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu (nauczanie odwrócone)	Przy 1 h tygodniowo jedna praca w półroczu	zróżnicowane zadania zgodnie z realizowanym materiałem
Prowadzenie zeszytu	zgodnie z tematami lekcji	nie mniej niż raz w półroczu	<ul style="list-style-type: none"> • ocenie podlega zarówno poprawność merytoryczna rozwiązywanych zadań, jak i estetyka oraz systematyczność • kompletne notatki z lekcji
Inne prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> • prace badawcze, obserwacje i hodowle wskazane w podstawie programowej • zadania związane z projektami edukacyjnymi – wykonywanie plakatów, prezentacji multimedialnych do bieżącego materiału 	nie mniej niż raz w półroczu	<ul style="list-style-type: none"> • zadania przeznaczone do pracy w grupach lub kierowane do uczniów szczególnie zainteresowanych biologią
Odpowiedzi ustne			
Ustne sprawdzenie wiadomości	materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji	minimum jedna w półroczu	bez zapowiedzi
Pytania aktywne	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	częstotliwość dowolna, w zależności od predyspozycji uczniów	uczniowie sami zgłaszają się do odpowiedzi lub są wyznaczani przez nauczyciela

Referowanie pracy grupy	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	w zależności od metod pracy stosowanych na lekcji	należy zwrócić uwagę na to, aby w kolejnym referowaniu wspólnych prac zmieniały się osoby referujące
Praca na lekcji	bieżący materiał nauczania	jedna lub dwie oceny w półroczu	<ul style="list-style-type: none"> oceniane są aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy w grupie lub w parach w ocenianiu można uwzględnić ocenę koleżeńską lub samoocenę

7. Czas na weryfikację i ocenę prac pisemnych przez nauczyciela: 2 tygodnie.

8. Ilość nieprzygotowań w półroczu – 2x (każde kolejne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna); nieprzygotowanie zgłasza nauczycielowi przed lekcją lub na jej początku.

9. Zasady poprawiania ocen niedostatecznych:

Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej lub dopuszczającej ze sprawdzianów, testów i kartkówek w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W wyjątkowych sytuacjach nauczyciel może przedłużyć ten termin do miesiąca.

Uczeń uchylający się od napisania sprawdzianu, testu, kartkówki w terminie ustalonym w sposób, o którym mowa powyżej; zobowiązany jest go napisać na najbliższej lekcji.

10. Kryteria oceniania:

Oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się według skali określonej w statucie szkoły, to jest:

- stopień celujący – 6
- stopień bardzo dobry – 5
- stopień dobry – 4
- stopień dostateczny – 3
- stopień dopuszczający – 2
- stopień niedostateczny – 1

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie stopni ze znakami: +, -, np. 3+, 4- oraz +, - za aktywność na lekcji, trzy „+” równa się ocenie bardzo dobrej.

W ocenianiu bieżącym stosuje się oznaczenie „bz”, kiedy uczeń nie wykonał zadania na czas. Jeżeli zaległość zostanie uzupełniona, obok „bz” pojawia się ocena (w kwadratowym nawiasie). Jeżeli praca nie zostanie uzupełniona – uczeń obok „bz” otrzymuje ocenę negatywną.

a) Kryteria oceniania sprawdzianów:

celująca	100 %
ocena bardzo dobra	99% - 91 %
ocena dobra	90% - 76 %
dostateczna	75% - 57 %
ocena dopuszczająca	56% - 30 %
ocena niedostateczna	29% - 0 %

b) Kryteria oceniania kartkówek:

ocena celująca	100%
ocena bardzo dobra	99% - 91 %
ocena dobra	90% - 76 %
ocena dostateczna	75% - 61 %
ocena dopuszczająca	60% - 50 %
ocena niedostateczna	49% - 0 %

c) odpowiedzi ustne - uczeń otrzymuje ocenę:

- 1) **dopuszczającą** – gdy odpowiedź jest niesamodzielna, z błędami, zgodna z wymaganiami koniecznymi;
- 2) **dostateczną** – gdy odpowiedź jest z małymi błędami, samodzielna, niepełna, zgodna z wymaganiami podstawowymi;
- 3) **dobrą** – gdy odpowiedź jest samodzielna, niepełna, z niewielkimi usterkami językowymi, zgodna z wymaganiami na ocenę dobrą;
- 4) **bardzo dobrą** – gdy odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, z uwzględnieniem języka przedmiotowego oraz odpowiadająca poziomowi wymagań na ocenę bardzo dobrą;
- 5) **celującą** – gdy odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, z uwzględnieniem języka przedmiotowego, poparta licznymi przykładami z życia codziennego.

11. Praca na lekcji

Uczeń może otrzymać ocenę celującą, jeżeli:

- 1) samodzielnie zaprojektuje i wykona doświadczenie na lekcji lub omówi doświadczenie wykonane w domu,
- 2) aktywnie uczestniczy w lekcji z zadawaniem pytań aktywnych,
- 3) przygotowuje materiały do lekcji odwróconej.

12. Wymagania na poszczególne stopnie:

- 1) **celujący (cel)** – uczeń posiada wiedzę określoną w podstawie programowej, systematycznie pracuje, a jego zasób wiedzy i umiejętności wskazują na określone kompetencje umożliwiające rozwiązywanie wielu nietypowych problemów praktycznych i teoretycznych, jest twórczy i rozwija swoje uzdolnienia, wyróżnia się w działaniach edukacyjnych i osiąga w nich sukcesy;
- 2) **bardzo dobry (bdb)** – uczeń opanował wiedzę określoną w podstawie programowej i swobodnie nią dysponuje. Zasób wiedzy i umiejętności pozwala uczniowi na właściwe interpretowanie otaczającej go rzeczywistości. Systematycznie uczy się i pogłębia własną wiedzę;
- 3) **dobry (db)** – uczeń opanował treści przewidziane w podstawie programowej, poprawnie stosuje nabyte wiadomości i umiejętności, wykorzystując je do rozwiązywania typowych zadań oraz problemów;
- 4) **dostateczny (dst)** – uczeń opanował treści i umiejętności przewidziane w podstawie programowej w stopniu wystarczającym, posiada umiejętności odtwarzania zdobytych wiadomości, wymaga kontroli poprawności ich zastosowania;
- 5) **dopuszczający (dop)** – uczeń opanował treści i umiejętności określone w podstawie programowej w stopniu ograniczonym, jest w stanie rozwiązać zadania o elementarnym stopniu trudności przy pomocy nauczyciela;
- 6) **niedostateczny (ndst)** – uczeń nie opanował treści zawartych w podstawie programowej w sposób pozwalający na kontynuację nauki na wyższym etapie kształcenia.

13. W celu ustalenia oceny śródrocznej/rocznej ocenia się stopień opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i wynikających z niej programów nauczania. Uwzględnia się przede wszystkim możliwości rozwojowe i edukacyjne uczniów i zalecenia PPP.

Średnia ocen wyliczona przez system Librus stanowi jedynie jedno z narzędzi oceniania uczniów.

14. Ocena klasyfikacyjna roczna może być wyższa niż ocena przewidywana. Warunki i tryb uzyskania wyższej oceny klasyfikacyjnej rocznej:

- 1) Za przewidywaną ocenę śródroczną i roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w Statucie szkoły.
- 2) Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.
- 3) Warunki, które musi spełniać uczeń, ubiegający się o ocenę wyższą niż przewidywana:
 - a. frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie może być niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby),
 - b. usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach,
 - c. przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych,

- d. uzyskanie ze wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych,
- e. skorzystanie ze wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym konsultacji indywidualnych.
- 4) Uczeń (lub rodzic ucznia) ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do nauczyciela przedmiotu, z którego ubiega się o podwyższenie oceny, w ciągu 2 dni od ostatecznego terminu wystawienia oceny proponowanej.
 - 5) Nauczyciel przedmiotu, w porozumieniu z wychowawcą klasy, sprawdza spełnienie wymogów (§ 68, pkt. 6. - 2) i 3)
 - 6) W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
 - 7) W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków wymienionych w § 68, pkt. 6. - 2) i 3) prośba ucznia zostaje odrzucona, a nauczyciel lub wychowawca odnotowuje na podaniu przyczynę jej odrzucenia.
 - 8) Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 3 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego pisemnego sprawdzianu, obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.
 - 9) Sprawdzian, oceniony zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.
 - 10) Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku , gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.
 - 11) Ostateczna ocena śródroczna i roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.